

Október első hétfőjén minden szocialista a NÉPAKARAT javára dolgozik!

JAN JANOFF POUREN.

Az orosz birodalom ismét csendes. Csendes, mint a vulkán, mely kitörni készül. A forradalom magasra csapott lángjai éveken át veszélyeztetették a cári uralmat, mely a végveszélynek elhárítására a ravaszágnak s a durva erőszaknak minden eszközét kipróbálta. Solt ez forradalmárnak vére áztatta az orosz föllet, sok ezer sorvad a börtönökben. A cárizmus megtanította szenvedni azokat, kik küzdenek az igazságért, martirokká tehető a forradalom katonáinak legjobbjait, de a veszélyt nem hátrította el, csak elodázta ideig-óráig. A forradalmi szellem nem aludt ki s a gyűlölet lángja magasabban lobog a szabadságszerető orosz szívében, mint valaha. A forradalom ott dühöng a társadalom mélyében s rettegéssel, bosszúvágygyal tölti el a cári uralmat.

Oroszország urai érzik a veszélyt. A forradalmi okait nem tudták s nem is akarták megszüntetni. Érzik, tudják, hogy bár a gazdaság még trónusán ül, az igazságot le nem gőzölte s ha harcossainak javát kivégezték s bebörtönözték is, ez a harc kezdete volt. Érzik, tudják, hogy ha a harc kezdete alapján megrázta a cári uralmat, a vége teljesen meg fogja dönteni. A rettegés és a bosszúvágy tartja ébren a cári uralmat. A rettegés és bosszúvágy készíti, hogy kémeivel elárassza nemcsak Oroszországot, hanem az egész világot.

Az emelkedő orosz forradalmárok nyomában, bármerre járjanak is, ott vannak az orosz kerek s csak az alkalmat lesik, hogy lecsapjanak rájuk. Németország, Schwájc, Franciaország, Anglia egyaránt tele van orosz kémekkel, kik a forradalmároknak minden lépését figyelemmel kísérik; követik, mint az árnyék országáról országra. Félnék az igazság é bator s önfelelődo harcosaitól s bosszút akarnak állni rájuk. S hogy a cárizmus keze messze élér, bizonyoságra Pouren.

Ez az orosz forradalmár hosszú időn át tartózkodott Európában különböző országaiban, miután az orosz vértörvényszék karmáiból sikerült elmenekülnie. Az orosz kémek nem férhettek hozzá, de nem tévesztették szem elől egy napra sem. Tudták, hogy azokból az országokból, ahol tartózkodott, mint politikai bűnöst meg nem kaphatják, éveken át türellemmel várták s hogy Pouren New Yorkban partra szállni, feljelentést tettek ellene közönséges gyilkolás miatt, visszazállítást követelve a bevándorlási törvények alapján.

Gyilkos volt-e Jan Janoff Pouren? Az orosz kormány a bevándorlási hivatalhoz küldött dokumentumai szerint igen. Ezek a dokumentumok fogoly forradalmárok vallomásai s az ilyen vallomásoknál maga a Duma, Oroszország képviselő-testülete jelentette ki, hogy nem vehetik figyelembe, mivel a foglyokból a legrettenetesebb kinszakkal erőszakolják ki, kinszakkal, minők a spanyol inkvizícióban is ritkítják párjukat. Az orosz uralomnak rendíthetetlen lehet a tőkés uralom nemzetközisége vetett hite, hogy a börtönök mélyén tüzzel, vassal s kanecukával kicsikart vallomások alapján mer egy embert kikövetelni az Egyesült Államok földjéről.

Azonban az orosz kormány némi gondatlansággal elismeri átiratában, hogy Jan Janoff Pouren "ugyanazon időben részt vett a forradalmi mozgalomban s az orosz büntető kódex bizonyos szakaszai értelmében büntetendő" a megállapított hatóságok ellen való fölkelés miatt. Ugyancsak megemlíti, hogy hasonló bűn miatt Pouren két társa haditörvényszék által halálra ítéltetett s kivégeztetett. Az orosz kormány ezzel beismeri, hogy Pouren politikai bűnös és politikai menekült.

Az Egyesült Államok törvénye szerint pedig a politikai bűnösöket nem szabad kiadni.

Mi nem vagyunk hívei a terrörizmusnak. De ahol az embernek legelőbb jogaiért, szabadságért és életért folytatott harcban a terror az egyetlen eszköz; ahol egy ország uralkodó osztálya a békés és civilizált küzdelem minden eszközét megtagadja az elnyomottaktól s rájuk kényszeríti a terrort, ott jogosnak tartjuk, mint ahogy a veszett eb ellen bárki jogosan használja a fegyvert.

Oroszországban a sajtónak, a gyülekezésnek s a szólásnak szabadságát nem ismeri el az uralkodó osztály. Elég a gyanyu árnyéka is, hogy egy ember örökös börtönre vagy akasztófára kerüljön minden vizsgálat vagy törvényes ítélet nélkül is. Az emberek ezreinek élete egy-egy emberi alakkal bíró vadállattól függ. Az

uralkodó osztály oly viszonyokat teremt, melyekkel megelégedni öngyilkosságot jelent s ugyanakkor irtó háborút indít az elégedetlenek ellen. Élet-halál harcot kényszerít az ország népére, ilyen körülmények között, bár nem ismerjük el a terrort a munkásság harci fegyverének, az élet-halál harcot folytatják jogosan nyulnak a fegyverhez, a bombához: csak azokat az eszközöket használják, melyeket kezükbe kényszerítenek.

A hiba nem a személyekben van, hanem a rendszerben. A bomba pedig nem teremt új rendszert. Dinamitból nem emelhetünk épületeket. De ha egy embertől a védelem minden más eszközét elvágják, jogosan használja az egyetlen eszközt, ami még megmaradt. Ha Jan Janoff Pouren bűnös, a felelősség nem őt terheli, hanem az orosz kormányt, mely emberi fenevadakat bocsájt az orosz népre.

Az Egyesült Államok szótlanul, tétlenül nézte egy hatalmas nemzet élet-halál harcát, melyben azokért a jogokért küzd, melyekért egy időben az amerikai kolóniák. Az amerikai kolóniák a világhoz felebezték az angol uralom ellen, melyet távolról sem szennyezett be annyi kegyetlenség, mint az orosz uralmat. Segítséget kértek és kaptak az európai országoktól. Annak az országnak, mely legelőbb jogaikat más országok segítségével szerezte meg, erkölcsi kötelessége lett volna tiltakozni egy népnak agyonra kinsza ellen. Az Egyesült Államok nem tette. Annál erkőstelenebb és szégyenletesebb volna most, ha az orosz kormány bosszújának eszközévé aljasodna.

Ha az Egyesült Államok kormányában nincs elegendő erkölcsi érzék, nekünk, a munkásosztálynak kell felelni tiltakozó szavunkat. Az orosz forradalmárok harca a mi harcunk is. Ne feledjük el, hogy nemcsak mi vagyunk nemzetköziek. Nemzetköziek a különböző országok uralkodó osztályai is. Amerika uralkodó osztályától nem várhatjuk, hogy az orosz uralkodó osztály kérését megtagadja, ha csak mi nem kényszerítjük rá. Ez a mi feladatunk.

Hogy Pouren még a bevándorlási hivatal foglya s még nincs kiszolgáltatva az orosz kormány ügynökeinek, a munkásosztály érélyes fellépésének eredménye.

Követeljük, hogy az orosz kormány Pouren polgári büntetéssel bonyítsa. Idáig csak politikai bűnt bonyonyított, melyet Pouren nem is tagadott, melyért azonban kiadni nem szabad. Követeljük, hogy az orosz kormány kinszó kamrákban kicsikart dokumentumait a bevándorlási hivatal ne vegye tudomásul. Tegye Pouren ügyét vizsgálat tárgyává s ha Pouren politikai bűnösnek találja, ne tagadja meg tőle azt a jogot, melyet az Egyesült Államok törvényei minden embernek biztosítanak.

A Pouren Defensse Committee kérvényeket írat alá mindenfelé, melyekben az Egyesült Államok munkásai követelik az Egyesült Államok elnökétől, mint az ország végrehajtó hatalmától, hogy a bevándorlási hatóságot utasítsa a törvények betartására, mely törvények szerint Pouren még az orosz kormány által küldött adatok alapján is szabadon bocsájtandó.

Ezeket a kiadott íveket minden munkásnak kötelessége aláírni. Ennyit megtehetünk s ez a legkevesebb, melyet tehetünk. Aki érzi, hogy egyesek sérelme közülnk valamennyinek sérelmére jelenti, aki érzi, hogy a világ munkásainak a nagy küzdelemben szolidaritást kell vállalni, az nem fog késlekedni, nem fogja kötelességét elhanyagolni.

Ha Pouren az orosz kormány kezébe kerül, a szégyenbélyeg nem az Egyesült Államok uralkodó osztályának homlokára, hanem a munkásosztály homlokára fog égni!

AZ I. W. W. KONVENCIÓJA

Megemlékeztünk már röviden az I. W. W.-nak — amely szervezethez nem régt oly sok reményt fűzött Amerikának öntudatos munkássága — negyedik évi konvenciójáról.

Megemlékezésünk óta megkaptuk a konvenció négy nap munkájának eredményéről szóló tudósítást is.

S ez az eredmény keserűséggel tölt el minden munkást, aki osztályának érdekére valamit is ad.

A konvenció tárgyalásainak (?) első négy napján a munkásosztály érdekében nem tett semmit, a munkásosztály érdeke ellen nagyon sokat.

Megnyilvánult ott faji gyűlölet, személyes gyűlölködés és személyes bosszu, amelynek ki-elégítését előbbrevalónak tartották a "vezérek" a munkásosztály minden érdekénél.

A konvenciónak már a megnyitása is durva akadékoskodások, tetteles támadások kíséretében történt. A folytatása meg egyszerűen gyűlöletes. A rablásról zengtek ott apológiát és hirdették azt, mint a kapitalista osztály ki-sajátításának módszerét.

Ily fanatikusokból gyűjtött össze vagy 15 erős, izmos alakot Walsh, az I. W. W. egyik szervezője s vonultatta fel őket a konvencióra. Ezek némelyike "delegátus" is, azonban valamennyi a "fogd meg" szerepére van szerződtetve. Szolgálatukért minden napra 30 centet kapnak s ezért az összegért sorfalat állnak a konvenció és éneklük az "I am a bum, I am a bum" kezdetű dalt.

Ilyen légkörben, ilyen elemek közt nyílt meg a konvenció és csak természetes, hogy ezek az elemek a S.L.P.-nak, az egyedüli forradalmi politikai szerv-nek a konvención küldöttekként résztvett tagjaival szemben a legdurvább és legellenesébb álláspontot foglaltak el.

Francis, new yorki delegátust, (a S. L. P. tagját) még a konvenció megnyitása előtt St. John, Heselwood — központi tisztviselő — és Jones, Miss Flynnek a férje, megverték. A konvenció pedig tiltakoztak küldetésé ellen. Ugyiszintén kifogást emeltek Dániel De Leon és többek ellen is.

Sajátságos, — de tény — hogy dacára annak, az alapszabályok határozottan előírják, hogy a központi titkároknak nincs szavazati joguk és dacára annak, hogy az alapszabályok e részét fel is olvasták — Trautman és St. John folyton zavartak és a konvenció a tisztességes elem tiltakozása dacára kimondta, hogy igenis van joguk szavazni.

A konvenció első négy napja egyébként a kifogásolt delegátusok igazolásának fontolgatásával telt el.

Először is Francis ügyét vették elő. St. John emelt ellene kifogást azon a címen, hogy az osztály, melyet Francis képvisel, irodai felszerelésért 50 dollárral tartozik. Irodai felszerelésért szokás szerint csak akkor szoktak fizetni, ha már eladták. Ez azonban nem számítunk. Az egész nap ez egyszerű dolgon való rágódással telt el. Végre Yates delegátus felvetette a kérdést, hogy vajjon igazolható-e Francis, ha az 50 dollárt lefizeti? Az elnök kimondta, hogy igen; a konvenció kimondta, hogy igen, az 50 dollárt Francis lefizette és **miután lefizette, a konvenció kimondta, hogy nem igazolja.**

Sok más kifogással álltak elő ellene. Francis valamennyit megcáfolta, azonban ez mit sem használt az eszelen tömeggel szemben, melyet Miss Flynn tüzelt. — A konvenció leszavazta Francis és Yates, ki derekasan küzdött egyedül, azt indítványozta, hogy adassék vissza a pénz Francisnek, mert azt tőle "hamis ürügyekkel csalták el" Ez indítványt a konvenció kurtán elbánt. Minden szó nélkül leszavazta. Így folyt a dolog, míg Dániel De Leon igazolásra került a sor. Azon az alapon emeltek ellene kifogást, hogy iparilag nem tartozik azon osztályhoz, amelynek tagja. Dániel De Leon felszólalásában amellett érvelt, hogy az az elmélet, amelyre a kifogást építették — hamis és ha még igaz volna is, ezen az alapon őt kizárni nem lehet. Ugyanazon osztályt képviselte az előző konvenciókon, amelyek igazolták. Miért nem emeltek ellene kifogást akkor és miért emelnek most? Ahhoz az osztályhoz tartozik, amelyhez utasítva lett, hogy tartozzék. Hasztalan volt minden érv. De Leont nem igazolták. Az ellene folytatott hajszából szintén Miss Flynn vette ki a legnagyobb részt, kinek a rablást dicsőítő beszédére még visszatérünk és vissza fogunk még térni a konvenció főbb jeleneteinek ismertetésére is.

A kifogásoltak között legutoljára tárgyalták Richter, detroiti küldött ügyét. Annyi küldött forgattak már ki jogaikból, hogy nem kellett attól tartaniok, hogy leszavaztatnak, — hát igazolták Richtert. Ekkor felemelkedett Richter és így szólt: "Elnök ur, azon dolgok után, melyeket itt láttam, melyeknek itt tanuja voltam, nem kívánok az önk konvenciójának tagja lenni." — Szólt és távozott.

ELVTARSAK

Terjesszék a Népakaratot!

Egyről másról.

A PEONAGE RENDSZER ELLEN. — BUSINES IS BUSINESS. — LE AZ OSZTÁLYHARCCAL. — NINCS MÁR SZÁRAZSÁG.

Évek során, körülbelül 1865-től kezdve zavartalanul folyt a déli államokban a leggyalázatosabb rabszolgakereskedés az államok, kerületek és városok foglyaival. Ebből szörvénnyosan, később egyre általánosabban, úgy hogy végre a rabszolgarendszer visszatért minden járulékkal, a rabokat agyonkorbácsoló rabszolgahajcsárokkal, a megszokottakat szétteppő vérebekekkel.

Ha egy kapitalistának olcsó munkaerő kellett — s ugyan melyiknek ne kellene olcsó munkaerő? — könnyen segített magán. Ha a néger nem akart bizonyos bérért dolgozni, azt se tudta, hogyan és miért, de hamarosan börtönbe került. Megjelent a kapitalista s a rabot kibérelte évi 75—100 dollárért. Ebből használt első sorban a sheriffeknek, börtönőröknek, másodsorban a kapitalistának, ki nemcsak olcsó munkaerőhöz jutott, hanem a munkaerőt a lehető legvégső határig kinszámnyolhatta.

A börtönőrök, sheriffek gondoskodtak róla, hogy az eleven árucikkből minél több legyen kéznél s akadtak munkálátok, kiknek csakis rabmunkások voltak.

A rengeteg visszaélés s a temérdek kegyetlenség végre is felháborította a közvéleményt s Georgia állam törvényhozása rendkívüli ülészakra ült össze, hogy a peonage rendszer ellen törvényt hozzon. A képviselőházban a rabszolgakereskedés hívei, a szenátusban pedig elleneségei voltak többségben. Közél négy hétig tartott a rendkívüli ülészak. A tanuk százai vonultak fel, hogy megerősítsék a küldött vizsgáló bizottságok jelentéseit, melyek konkrét eseteket soroltak fel a visszaélésekről s a kegyetlenkedésekről. A vita heves volt, egy ízben általános verekedéssel végződött, azonban végre is a peonage rendszer ellenségei győztek s mindkét ház megszavazta azt a törvényjavaslatot, mely megtiltja 1909 március 31-ike után, amely napon a most érvényben levő szerződések lejárnak, a raboknak kibérlését s az esetleges kibérlést neemcsak semmisnek tekinti, hanem az illető sheriffet vagy börtönfelügyelőt két évtől öt évig terjedő büntetéssel sújtja.

Szeptember 21-én éjfélt ért véget a vita, megtörtént a szavazás és Horke Smith kormányzó még az éjjel aláírta a törvényjavaslatot s így a javaslat törvényerőre emelkedett.

Valószínű, hogy a többi déli államokban is, ahol a peonage rendszer gyakorlatban van, megindul ellene a harc s a századok században végre végét vetik a "ohattal-slavery"-nek.

Az üzlet üzlet! Ez az egyetlen védelme John D. Archboldnak, az olajtrust elnökének a vádakra, melyeket Foraker ohioi szenátor megvesztegetése miatt emelnek az olajtrust ellen.

Mind nagyobb hullámokat ver e piszkos ügy. Foraker szenátor, a republikánus pártnak éveken át egyik legbefolyásosabb tagja, a washingtoni parlamentnek egyik vezető tagja szenátorsága idején, mint eddig kiderült, nyolc van ezer dollárnál többet kapott az olajtrusttól, hogy bizonyos törvényjavaslatokat "öljön" meg. Míg Foraker védekezése nem bizonyult igaznak, vagyis nem tudja bebizonyítani, hogy a pénzt azért kapta, hogy az olajtrustot az ohioi törvényeszekeken folyó pörökben képviselje, az minden kétséget kizárólag bebizonyult, hogy a törvényjavaslatok, melyekre Foraker utasítást kapott, tényleg megölettek, tárgyalás alá sohasem kerültek, mert már a bizottság, melynek kiadatott, agyonnyomortotta.

Foraker védekezik: mint ügyvéd képviselte az olajtrustot. A republikánus párt védekezik: Foraker ellenék volt a republikánus pártban s most örülnek, hogy kiabolhatják. Az olajtrust védekezik: az üzlet üzlet s valamennyi üzlet korrupt, nem is lehet más, ha boldogulni akar. És egyedül ez a védelem állja meg a helyét. Foraker egyszerűen hazugságban keres menekvést. A republikánus párt pedig a képmutatásban. Foraker kidobják, de hallgatnak azokról, kik Forakernek segítségére voltak. A többi befolyásos republikánus vezérek-ről, kik a szenátusi bizottságokban, a képviselőházban önszejátszottak Forakerrel, nem beszélnek. Félnék a lavina megindulásától, mert nem lehet tudni, kiket fog maga alá te-

metni. Archbold védekezése öszinte egész a cinikusságig. Megmondja tisztán, érthetően: az üzlet a piszkosságoknak halmaza. Aki nem korrupt, ne is kezdjen üzletet. Az olajtrust nem morálért, hanem pénzért van az üzletben. S nem erkölcsöket nemesíteni van hivatva, hanem pénzt csinálni bármily uton, bármily eszközökkel. Ezek közé tartozik a törvényhozók megvesztegetése is. Megvesztegették nemcsak a republikánus Forakert, hanem Oklahoma állam kormányzóját is, a demokrata Haskellt, a demokrata párt nemzeti pénztárosát is, ki állását felhasználta az olajtrust védelmére. A Hearst-féle leleplezések mindkét pártot kellő világitásban állítják a világ ítélőszéke elé s ugyanakkor maga Hearst is az ítélőszék elé áll. Hearst, a trustmágnás tudta, hogy a demokrata párt is épolj korrupt, mint a republikánus s leleplezéseivel csakis akkor állt elő, amikor bizonyosra vette, hogy nincs más mód a demokrata párt kényszerítésére, hogy őt jelölje elnöknek. Leleplezi a demokratákat is, hogy Bryan vereségét előidézte s a jelölést 1912-ben önmagának biztosítsa. Üzlet ez is. Támadás másnak korrupciója ellen a saját korrupt érdekeiért.

A munkásosztály levonhatja a tanulságot, hogy mit várhat a republikánusoktól, a demokratáktól s mit várhat Hearstől, ki addig takarja a korrupciót, míg érdekei nem készítetik leleplezésekre.

Le az osztályharcra! Éljen a kapitalizmus! Hazugság, hogy nem lehetne a mai rendszerben boldogulni! Nyomorúságban vagytok, mint bér munkások? Hát legyetek kapitalisták s meg van oldva a kérdés.

Hogy miként lehetséges ez, azt elárulja a **New York Evening Call**, a Socialist Party angol napilapjának szeptember 21-iki számában közölt hírdetés, mely hangzik ilyenformán:

Zwillinger elvtárs — ismeri ön őt? — 30 dollárt fektetett be egy olajtársulathoz és a bírtok megfelelő kifejlődése után 6 hónap alatt 720 dollárt kapott. Irjon nekünk az egész történetért a "Penny Wise"-ért és okuljon a saját érdekében.

Szakítson a bérszolgásgal, szakítson a takerékpénztárak hárompercentes barátságával, ha előre akar haladni. Sem a munkabér, sem a a három percent nem tudja őt bársónyba juttatni. de megfelelő módon elhelyezett befektetés, akármily szerény, igen.

Mi 300 elvtársat igazítottunk a helyes utra s ugyanannyit tesznek önről is, ha próbát akar. Ez nem get-rich-quick ajánlat, hanem óvatos befektetés — éppen úgy, mint a bankok tesznek az ön pénzével.

Van önnek esze? — akkor takarítsa meg a dollárokat. Jöjjön s működjön velünk.

Comrade Stock Agency. D. C.
841 N. 53rd St., Chicago, Ill.

Hát ez az. Akinék nem tetszik a bérszolgásgal, az legyen részvényes. Akinék nincs kenyere, legyen kalácsot. Hát nem sült bolond az a munkanélküli, aki majd éhen vesz s mégse siet a bankból kinszedni a pénzt, hogy befektesse ebbe a szocialista-kapitalista-bérmunkás-részvénytársaságba? Lám, Zwillinger elvtársnak volt esze. Az ő 30 dollárja 6 hónap alatt 720 dollárt hozott. A "pénze dolgozott" helyette, még hozzá olyan hatalmas arányokban, hogy így még a Rockefeller pénze sem "dolgozik".

Le az osztályharcra. Éljenek a részvénytársaságok, melyek minden munkást egy-egy Rockefellerre vagy legalább is Morgannára tesznek.

(Privát értesülés szerint az Előre legközelebb vezércikkéni fog e hirdetésről.)

(Folytatás a harmadik oldalon.)

A Szoc. Mun. Szöv. II. osztálya és a Munk. Betegs. Szöv. I. osztálya október 3-án, szombaton este 8 órakor, helyiségükben 404 E. 64th St. I-ső emelet, **PELOLVASÓ ESTÉLYT** rendez, melyre mindkét osztály tagjait tömeges megjelenésre kéri az **osztályok titkárai**.

NÉPAKARAT

szocialista munkáslap.
A Szocialista Munkáspárt hivatalos közlönye.
Kiadja
Az Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetség
516 East 6th Street, New York, N. Y.
Megjelen minden kedden és pénteken.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre \$2 00
Fél évre 1 00
Negyed évre 0 50
Európa 12 korona.
Egyes szám ára 3 cent.
A Munk. Bet. Szöv. hivatalos közlönye.
Barkaszkodóval érkezőnél lehet hétfőn és szerdán 6-tól 8-ig.

NÉPAKARAT

Publ. by the Hungarian Socialist Labor Federation of America
516 East 6th Street, New York, N. Y.
Ch. ROTHFISHER, National Secretary.
M. ELLER, National Treasurer.

ISSUED EVERY TUESDAY AND FRIDAY.
SUBSCRIPTION YEARLY \$2.00
SINGLE COPIES 2c

Entered as Second-Class Matter August 28, 1907,
at the Post Office at New York, N. Y.
New York, Tuesday, Sept 29, 1908

BRYAN ÉS A VERSENY.

Helyesen mondja Bryan:
"Abban a pillanatban, melyben egy korporáció bizonyos áru termelésében vagy eladásában praktikus értelemben vett monopóliumra tesz szert, bizonyos baj áll elő, mely túlszárnyalja a jót, mely a nagyobb arányú termelésből vagy birtoklásból ered."

Ebből kiindulva Bryan következtetése az, hogy a verseny előnyös azon oknál fogva, hogy védelmezi a vevő érdekeit, "mivel azok, kik versenyeznek az alkalmért, hogy eladók lehessenek, kénytelenek a vevőnek előnyös nyújtani vagy az áru árát vagy az áru minőségét."

A következtetésnek helytelen a "mivel"-je, és a "mivel" elcsúszásával elcsúszhat a következtetés is.

A verseny egyik kikerülhetetlen és utálatos jellege az, hogy akik versenyeznek, hogy árukat eladhasanak, megmihesítik az árúkat. Nem szükséges, hogy a vevőnek előnyöket mutassanak az árban. Az ár a vevő maga is képes észrevenni. Amit a versenynek mutatni kell, az az áru minőségében levő előny. Ha pedig az áru minőségében levő előny mutatása azt jelenti, hogy az árban tényleg van előny, akkor a verseny alaposan célt téveszt.

Imitt-amott és csak nagy ritkán, a verseny tényleg az áru minőségében akar előnyt kimutatni s tényleg jobb árúkat igyekszik nyújtani. Ez azonban kivétel. A szabály ennek éppen az ellenkezője.

A mai napig sem vesztették klasszikus értéküket Furier iratai, melyekben leleplezi a gazdaságot, melylyel a versenyzők az árúkat igyekeznek megmihesíteni. Furier valóban a kapitalizmus kezdetéig nyomon követi az igyekezést, melylyel a burzsoáz versenyfelek árúikat megmihesítik s ugyanakkor oly színbent akarják feltüntetni, hogy a többi áruknál jobb minőségűek. A verseny tényleg nem verseny, hanem csalás s a versenyzők nemcsak munkáikat igyekeznek becsapni, hanem a vevőket is, kikkel el akarják hitetni, hogy árúik jó minőségűek.

ismétljük: ha a centralizáció elválaszthatatlan a privat monopóliumtól, akkor a bajok, melyek most előállnak s melyek túlszárnyalják azokat a jó eredményeket, melyek a nagy termelésből származnak, kikerülhetetlenek volnának az emberiség által, mint amilyen kikerülhetetlenek a földrendések vagy a vulkánok kiterjedései. De a termelés centralizálása nem elválaszthatatlan a privat monopóliumtól. A privat monopólium csak kísérő körülménye a központosításnak. Ideiglenes kísérő körülménye, mint a köldök zsíror a születésnél.

A bajok, melyeket Bryan helyesen kimutatt s melyek előállnak abban az esetben, ha a centralizáció privat monopóliumot biztosít magának, kísérő körülményei a központosítás magántulajdonának, de nem lényeges kelléke a központosításnak. Amely pillanatban a magántulajdon megszűnik, abban a pillanatban megszűnnek a bajok is, melyek ma a központosításból, a trustból erednek.

A trust csak addig káros, amig magántulajdon. Mint társadalmi tulajdon, a trust csak azokat a jó tulajdonságokat tartja meg, melyek a nagyarányú termelésnek sajátjaisága.

A trust a nemzet javára való társadalmi fejlődés, melynek nem lehet a nemzet javára érvényesülni addig, míg a trust két ellentétes viszonyt akar fenntartani: kollektív munkát s privat tulajdont. A modern társadalmi kérdés, melyben Bryan s Taft megbotlik, a társadalmi fejlődésnek az a küzdelme, melylyel a birtoklást rendszerűen alkalmazzák a termelés rend-

szerehez. Többé nincs individuális, magán-termelés, a termelés kollektív lett. A birtoklást is kollektívá kell válni.

Ma az egész társadalom közreműködik a termelésben. Tehát a társadalom birtokában kell lenni a termelés eszközeinek.

A verseny épp oly avult az embernek a természettel folytatott harcában, mint amilyen avult a kétszövű puska a modern háborúkban. (Daily People.)

MAGYARORSZÁGI HÍREK.

A szegény szerzetes. Alázatosság, szűzesség és szegénység: ez a három fogalom nyitja meg az utat a szerzeteseknek a mennyei üdvösséghez. Hogy Udvarnok Endre szerzetarendi atya miképpen jeleskedett a két első fogalom megtartásában, az nem egészen bizonyos előttünk. De hogy a harmadikat, a szegénységi fogalmat megszege, azt rágalmazás nélkül merjük állítani. Másikúlnben nem adhatott volna kölcsön (?) 4964 koronát és 50 fillért Schultze Teréz nevű magánzónőnek. Az a kérdőjel a kölcsön szó után azt az aggodalmunkat jelenti, hogy a szent atya talán a második fogalmat is áthágta olykor-olykor, ami könnyen megeshetik, ha az ember magázónál bonyolult le pénzügyleteket. A szervita-rend azonban szigorúan vette a szegénységi fogalmat, mert ennek megtartásával lehet csak a szerzetesek vagyona a rend javára bekebelezni. A perjel tehát azon az alapon, hogy ami a szerzetes, az a rend, följelentést tett a magázónő ellen, azt adván elő, hogy ez egy nagy örökségi mesélő csalta ki a pénzt a híszékeny pátertől. Régebben húzódik már ez az ügy, míg végre most befejeződött. A magázónő rendezte a renddel az ügyét, a följelentést visszavonták s a bíróság az eljárást megszüntette. Tehát minden rendben van.

A demokraták és az ellenkoalíció. Kinos föl-tűnést kelt mindenfelé az általános választó-jog hűveinek a táborában a demokraták vezé-rének, Vázsonyinak és lapjának, "A Polgár"-nak magatartása. Fröhethellenek találya mindenki, hogy a választójogi küzdelem döntő for-dulatának előestéjén egy demokratikus frakció állandóan hadakozzék a nemzetiégi párt ellen, amelynek az ország politikai és közigazgatási demokratizálása életérdeke. Annál különösebb épen Vázsonyi részéről ez, aki nem volt olyan finnyás a fegyvertársak megválogatásában, amikor a mai koalíció megalakult. Lehet, hogy a nemzetiégi párt klerikalitás és nem demokra-tikus párt. De annyira antiklerikalitás bizonyára van, mint a néppárt és annyira demokratikus is van, mint az alkotmánypárt, amelyekkel Vázsonyi pedig koalícióba állott. Uglátszik, még közvetlen hívei sem helyeslik magatartá-sát. Pető Sándor országgyűlési demokra-tikus képviselő ugyanis pénteken nyilatkozatot tett közzé, melyben megcáfolja a "Magyarország"-nak ama hírt, hogy ő Kristóffy és Achim között közvetítő lett volna; majd eképen foly-tatja:
Most még az van hátra a politikai szem-fényvesztés nagyszabású munkájából, hogy el-sikkasszák az általános választójogot és ment-séget találjanak az önálló bank föladásához, a katonai kérdésnél biztosan bekövetkező csu-f leszereléshez. Azt hiszik, hogy akad még bol-ond az országban, aki megjéid az ő rémme-sékolt; ilyen bolondítás csak egyszer sikerült, ma már mindenki tudja, hogy csak a figyelmet akarják magukról elterelni és hogy a haza ér-dekeit csakis a koalícióban terpeszkedő urak mohó étvágyától kell féltetni.

Sajnos, semmi jelét nem látom, de nem csi-nálak abból titkot, hogy nagyon szívesen lát-nék egy olyan komoly és becsületes egyesülést, amely a koalíciót és a vele járó sötétséget ké-pes volna elpusztítani.
Ez a nyilatkozat mutatja, hogy a demokra-tik vezérének legalább is fura fölfogását ebben a kérdésben még a hívei sem helyeslik.
Kivándorlás, bevándorlás. Ujesztendő nap-jától február 20-ig 99.132 visszavándorló hagy-ta el az Egyesült Államokat, míg tavaly ugyan-ebben az időszakban csak 27.635 volt a vissza-vándorlók száma. Kivándorló ugyanebben az időben 27.628 érkezett Amerikába a tavalyi 70.672 helyett. A visszavándorlók száma tehát a tavalyihoz képest 71.497 emberrel gyarapo-dott, míg a bevándorlóké 43.044 emberrel csökkent, úgy hogy Amerika az idei esztendő első öten napjában a tavalyihoz képest össze-nen 114.541 embert vesztett bevándorlóiban.
A bevándorlókban való vesztéségg azonban nincs inyére az amerikai nagytőkének, épen azért, mert most különösen szükségük volna a munkálatanok minél nagyobb tartalékára, hogy ezen a réven a munkabérek leszálljanak. Magyarországon szintén azért örvendének a munkások ottmaradásának és hazatörlésé-nek, mert ettől a munkabérek csökkenését re-mélik. Ezt magának a kormányának lapja, a "Néplap" írja. Ennél különben semmi sem bizonyítja az állam oszlatyjellegét. Ime a kor-mány maga örvend annak, hogy a saját orszá-ga népének bére leszáll, hogy így a saját orszá-ga népe mindig nyomorultabb és szegényebb lesz. Mert ennek a kormányának a gazdagok jóléte a fontos, mert ez a kormány a gazdagok kormányja.

Külföldi szemle.

Bebel elvtárs levele. Az angol Labor Party-nak béke-kiáltványát megküldték Bebel elvtársnak. Bebel elvtársunk erre Ramsay Macdonald elvtársnak, a Labor Party titkárnak a következő levelet küldte:
Mi természetesen tökéletesen egyetértünk az önök határozataival. A birodalmi gyűlésen, lapjainkban és gyűléseinken, ahol Németor-szág külügyi politikája szóba jött, magatartá-sunk mindig a jóakarattal barátságos szellemével volt telve Anglia, az angol nép és a munkás-osztály iránt. Azon álláspontot helyezked-tünk, hogy nincsen semmi ok arra, amely a magas műveltség fokán álló két nemzet között való háborut indokolta tenné. Mi tovább is ebben a szellemben fogunk működni s ha uralk-hajlandóságot mutatnak arra, hogy hábo-rut provokáljanak, nem hagyunk semmilyen rendelkezésünkre álló eszközt tétlenül, hogy egy ilyen háborut megakadályozzunk. Német-oroszág és Anglia bizonyos elemeinek háborus lármájának ellenére nem ismerhetem el, hogy a két ország uralkodó osztályai között az ellent-ét annyira kiélesedett volna, hogy hamarosan háborura lehetne kilátás. De egyáltalán lehet-ségesnek tartom, hogy az idők folyamán ilyen háboru mégis kitörhetik. A háborura való ké-szülődés olyan lázas s a nemzetek erőinek olyan hatalmas részét emésztí föl, hogy ez az állapot soká nem tarthat. A háborura való ké-szülődéssel egyenesen földézik azt a katasz-trófát, amelyet vele megakadályozni akarnak. Véleményem szerint tehát nyugodtan és gon-dosan kell a dolgok fejlődését figyelemmel ki-sérnünk s a népet, legelőszörben pedig a mun-kásosztályt a lehető következményekről föl-világosítani. Hogy bizonyosságot tegyünk arról a szellemről, amelyben működni szándé-kozunk, a nürnbergi kongresszus alkalmával nyíltan meg fogjuk mutatni, hogy milyen állás-pontot foglaltunk el a háborura és különösen Angolországgal s az angol néppel szemben. Azonkívül októberben a nemzetközi iroda ülést tart Brüsselben, ahol szintén ki fogjuk fejteni álláspontunkat. Fő az, hogy ott Anglia is jól képviselve legyen.

A tanárok véleményzsabadsága. Az orosz kormány felszólította a moszkvai egyetem azon tanárait, akik a kadetpárthoz tartoznak, hogy vagy lépjenek ki az államellenes pártból és becsületszólval kötelezzék magukat, hogy nem lesznek többé tagjai olyan pártnak, amely el-lensége az államnak, vagy mondjunk le tanári állásukról. A tanárok erre a fölhívásra azt vá-lasztották, hogy a kadetpárt nem államellenes, tanári állásukról pedig leköszönni nem hajlan-dók. Már most csak az a kérdés, hogy a kor-mány a kadetpárt bizza annak elbírálását, hogy a párt államellenes-e, vagy pedig ragasz-kodik a saját fölfogásához, amely szerint mind-azon párt államellenes és hazaáruló, amelyk-nem tartja jónak és tökéletesnek a kormány politikáját.

Kolera Oroszországban. A kolera veszed-elmetsége gyorsan terjed Szent Péterváron A hatóságok azon intézkedése, mely szerint a szesz italok árusítását vásár- és ünne-pnapokra betiltották, igen kevés hatással volt a betegség terjedésére.
A legújabb jelentések szerint a közkorházak 380 beteg közül 155 meghalt.
A katonai korházban 34 rendőr fekszik kole-rában.
A Szent Pétervárhoz közelfekvő falvakból 488 új esetet jelentenek és 24 óra alatt történt 201 halálozást. A Don melletti Rostovból 182 új beteget és 80 halálozást jelentenek.
Az állami italmérés helyiségeket bezárták, ugyszintén bezártak néhány restauranatot is.
A korházak már nem tudnak megküzdenni a helyzettel.
Az Obnohoff korház, amely a legveszedel-mesebb kerület központjában van, kénytelen a betegeket visszautasítani és egy új korház, amely csak most nyílt meg, képtelen a betegek-nel helyet adni. Sürgősen meg fog nyílni két új korház.

A kormány átengedte a városnak használat-ra a Technologiai intézetet s két katonai bar-ckot a betegek elszállásolására.
Szeptember 22-től 23-án déli 12 óráig, tehát 24 óra alatt a közkorházak igazgatóságainak jelentése szerint 417 kolera eset közül 176 halálozással végződött. A város különböző kor-házaiban 1,589 beteg fekszik. Az az ostoba hit van elterjedve, hogy Szent Pétervár orvosi okozták a betegséget, mert megmérgezték a Neva folyó vizét és a piacokon árusított gyümölcseket. A rendőrség elfogott egy embert, aki e hirt a nép közöt terjesztette.

A nemi élet nyomorékjai. A római katho-likus papnak nem szabad házasodnia. Buta dogmák tiltják és a pap vagy egyházával szem-ben cinikusan kijátssza ezt a tilalmat és a ter-mészet parancsa szerint él, gazdasszonyt tart, avagy nőnemű híveivel szerettezik, vagy elsor-vad, agyonkinozza magát és nyomorékává vá-lik a nemi életnek. Borzalmas esetet jelentenek most Rómából, amelynek az alakjai, mintha Zola "Igazság"-ából lépnének elénk. Don Constantini lelkeszt a minap bolton találták a szobájában. Meggyilkolták. A gyanu mindjárt a lelkesztésére irányult, don Adornira. A

rendőrség hosszasan, óvatosan, csöndben nyo-mozott és Adorni a legutóbbi kihallgatása al-kalmával mindent megvallott. A két pap homo-szexuális viszonyban volt egymással és Con-stantini megfizette Adornit. Adorni — a val-lomása szerint — legutóbb megtagadta az en-gedelmeséget. Constantini leleplezéssel fenye-getődött, mire ő kalapáccsal leütötte. Az-után magához vette a meggyilkolt lelkesztárs takarékpénztári könyvét, amely huszezer lírá-ról szólt. A rab pápa városának bigottabb lakossága remegő izgalommal várja a rémes történetéről kiszivárgó újabb meg újabb híreket.

ÁTTEKINTÉS A HARCMEZÓN.
A cikkemre kapott "válasz" előlvasása után konstátalom, hogy az álláspontom védelmére felhozott érvek egyike sem lett megcáfolva, konstátalom továbbá, hogy a válasz írója több gondot fordított az olvasóknak szellemi bukfenc-ekkel való szórakoztatására, mint a cikkem-ben felhozott érvek megértésére. Mert ha ér-veim megértésére törekedett volna, nem vont volna le azokból oly téves következtetéseket és nem érvelt volna ellenem téves következtetési-alapján. Én nem szándékozom öt tévedésében követni. Egyszerűen rá akarok mutatni cik-kemből levont téves következtetéseire.
A cikk írója összegezte érveimet és azokat, mint a logikátlanág mintaképeit állítja az ol-asvó elé. Szerinte első érvem a következő:
"A S. L. P. betöltötte hivatását az I. W. W. megalakításával."
Ezen állítása határozottan megtesztelt. Ezt nem hoztam érveket, ez az álláspontom, mely-nek védelmére az érveket felhoztam. A cikkről pedig azt tette, hogy az álláspontom védelmé-re felhozott érveimet, melyekkel bizonyítani ki-vántam, hogy A S. L. P. utjában áll az I. W. W. fejlődésének és fenntartása csak idő, pénz és energia fecsérlése, továbbá, miután a S. L. P. saját tanításai szerint nem lehet a munkás-osztály igaz politikai párja, először, mert nincs meg a gazdasági szervezet, mely szavazatainak érvényt szerezzen, másodsor, mert csakis a gazdasági szervezet adhatja vissza a munkás-osztály igaz politikai pártját, úgy a S. L. P. nem más, mint egy politikai téren működő "propaganda szervezet", melynek egyedüli hi-vatása a munkásosztály nevelése volt úgy a politikai mint, a gazdasági szervezkedés relat-ív fontosságára, ennek a hivatásának a S. L. P. eleget tett, miután segített létrehozni a munkásosztály forradalmi gazdasági szerveze-tét, mely gazdasági szervezetet folytatja a S. L. P. tanításait és emellett szervezi a munkás-osztályt a gazdasági téren. A S. L. P. tehát, ha következetes akar lenni önmagához és tani-tásaihoz, az I. W. W.-ba kell, hogy forrjon és segítsen azt felépíteni, hogy az minél előbb visszaadja a munkásosztályt igaz politikai párt-ját.
Ezen érveimet ignorálva, a cikk írója a gaz-dasági és politikai mozgalom funkciójának le-írásába kezd és bizonyítani kívánja, hogy a politikai mozgalom még nem töltötte be hiva-tását. Én ezt nem is tagadom, de tagadom és tagadtam, hogy egy S. L. P., mint a S. P. ezen funkciót betölteni képesek. Miután a cikk írója nem a feltett kérdést "betöltötte-e hiva-tását a S. L. P." tárgyalta, hanem azt, hogy "betöltötte-e hivatását a politikai mozgalom", ezért a konkrét kérdés "betöltötte-e a S. L. P. hivatását" még mindig feleletre vár.

A politikai és gazdasági mozgalom funkció-ról tartott fejtegetéseire — miután ez teljesen új vita-tárgy — csak egy rövid megjegyzést fűzök és ez a következő: Figyelmebe ajánlom, a S. L. P. által kiadott "As to Politics" című mű olvasását és ha ezt elolvasta, akkor talán megváltoztatja nézetét, hogy a politikai mozgalom végzi-e a destruktív munkát, továb-bá, hogy a politikai mozgalom hivatása-e az állam kormányzatának elfoglalása. Miután a cikk írója — amint bebizonyítottam — egész más mederbe terelte a vitát, így azoknak, kik helyes megállapodásra akarnak jutni, azt aján-lanám, hogy olvassák át a mindkét részről fel-hozott érveket és a Népakarat hasábjain adja-nak kifejeztet nézeteiknek. A cikk írójával folytatott vita ezzel az én részemről véget ért. Óvé a zárzó, melyben remélhetőleg közölöm azzal a kérdéssel foglalkozni hogy:
"Betöltötte-e hivatását a S. L. P.?"
Liebmann Ernő.

ISTEN DICSSÉGÉRE.
West Farrington Congregationalis Egyhá-zának asszonyai, azon férfiak számára, kik haj-landók az egyház templomának küljéét átes-teni, felajánlották éneküket és főtjtüket. A fé-rfiak a templomot, a toronytól kezdve egész a földig át fogják festeni, miközben az asso-nyok egy része a létrákon és állványokon lel-kesítő himnuszokat fog zengeni, buzdítván a férfiakat a munkára, míg az asszonyok másik csoportja szem-szájnak kellemes ételeket fog főzni az isten dicsségére mazólok férfiak szá-mára.

Rev. C. M. Bryant, Torrington templomának papja már fel is ajánlotta szolgálátát s mint halljuk, példáját követni fogják a környék töb-bi papjai is. — Csak nem maradhatnak el on-nan a papok, ahol szép asszonyok és kellemes ételek várják őket.

TÁRCA.

MÁRIA MEGNYUGODOTT.

— Irta: Gergely Győző. —

Mária mindennap türelmetlenül várta a két órai csöngtetést.
Ez a délutáni első csöngettyiszó volt a kör-terem legörvendetesebb eseménye. Amint meg-szólt, hogy jelezze a látogatás idejét, valami hirtelen élénk izgalom futott végig a fehér-ágyakon. A sovány, hosszú karok sietve igazi-tották meg a takarót, aztán kiki hosszán egy-nesre elnyult, mintha megfeszítette volna va-lamennyit. A hatvan ágy hatvan sorvadó lakó-jának égő tekintete rátapadt a nagy, fehér ajtó-ra és epedve várta a látogatókat, a maga látoga-tóját és a másét egyaránt. Az ő lázas, tétlen fetrengésükben türelmetlenül várt változato-ság volt az egészséges emberek nyugodt tekin-tete, tiszta hangja, köhögés nélkül való beszé-de, öntudatos mozgása.

Minden áldott nap délután két órakor meg-érkezett Mária anyja. Mindennap egyformán megérve, egyforma szürke kendőbe burko-lódva jelent meg Mária ágynál és egyformán szomorúan vizsgáló volt a szava, aminthogy mindennap egyformán kétségbeesett volt a Mária panasza.
— Anyám, vigyen el engem innen, mert én itt meghalok. Meghalok én otthon is. Nincs már én rajtam segítség, tudom én azt.... De én itt nem akarok meg meghalni sem....

— Légy csak nyugton edes leányom, csitít-gatta az anyja. Jobb itt neked, mint otthon. Itt van jó táplálékod, van jó fekvésed, nyugalmad, ami mind nincs meg otthon.... Maradj te csak itt leányom.
— Nem maradok én itt.... Vigyen el en-gem. Nem gyógyulok én meg itt sem. A lázam nem hagy el, nem tudok e ni egy falatot sem, csak köhögök, mindinkább köhögök. Köhögni meg otthon is köhöghetek....

És ilyenkor mindig bekövetkezett az anya keserves marasztalása:
— Otthon, az udvari kuckóban, ahol délben nincs annyi napvilág, mint itt késő este és ahol nincs annyi enniváló ünnepi ebédre, mint amennyit itt kapsz egy szűkes uszonnára, oda akarsz te visszamenni? Itt gyógyítanak, az orvos megvizsgál és kapsz patikát, itt gon-dat viselik, otthon alighogy esténként nézhetek feléd.

Mária még panaszkodott egy darabig, zuga-lódva szölte meg az orvost, az apácát, a többi betegeket, de aztán megnyugodott, hogy más-napra újra összegyűljön benne a betegek keserű elégedettségéig, hogy megint hazakivánczo-zék és ismét csak itt maradjon.

Egy délután azonban, amikor a rideg és kö-dös téli nedvesség láthatatlanul, mint valami kegyetlen, konok ellenség behatolt a körterem-be is és különösen nyomasztóvá, tűrhetlenné tette a hatvan beteg nõ szenvedését, nagy vál-tozás esett Mária anyján. Kopott, szürke és vén volt most is, de a járása, a mozgólata, a beszéde nem volt oly szomorúan kényszered-et, hanem vidám és élénk.

Leült a leánya ágyaszélére, megfogta Mária-nak sovány, viaszkarga kezét a maga föld-színű, ráncos tenyerébe és lihegett az izgatott-ságtól.
— Leányom, ki jössz innen, kivesszlek in-nen.... Hazajössz és meg fogsz gyógyulni.... Tavaszra egészes lesz, egészen egészes-ség, meglásd.... És szakadozottan, össze-vész-sza mondanivalóját előlről megtegemmelte, az elegejtett részletek kedvéért az egészét új-ból meg-megkezdve mondta el, hogy egy orvos jelent meg a messze vidékről, aki a tudóbeta-géket gyógyítja, aki megállítja a sorvadást és megint életet, erőt ad a kizsott testbe. Szinte bibliai lett a hangja, amin suttogva, elnyújtott hangon mesélte a leányának. Úgy beszélt ró-la, mint egy nagy csodatévőről, mint valami tu-lvilágról ideszált megváltóról, aki legyőzi a szegény emberek nagy nyavalyáját.

— Ismerted a házmeester fiát a harmincából? Nohát az még rosszabbul volt, mint te most. És most már kutyabaja, munkába jár. Az az orvos talpra állította. Aztán a fűszeres leánya is jobban van, benne is az tartja az életet, pe-dig hát hogy várták minden órában a halálát.
Remegett a hangja a reménységtől, a meg-indultságtól, amint biztatta Mária-t:
— Meg fogsz gyógyulni. Egészséges, erős és szép leszel megint. Eljársz majd munkába.... Aztán férjhez megy.... Édes leányom....

A sötét, életszaga konyhában, ahol Mária lakott az anyjával, megváltozott a világ. A nagyon boldog, nagyon szerencsés emberek örömeiből tévedt ide egy sugáryani. Márán fő-gott az orvos tudomány. Mária jobban volt. Kisebb lett a láza, elült a köhögése.... És most már Mária is reménykedett az életben. Amint pedig megérezte, hogy ime távolodik tőle a ha-lál és valószínűleg lett számára az élet, Mária-nak végett ért a haloklók lemondása és forró égető vágy lett urrá bönne, hogy éljen, hogy folytassa fiatal életét örömben, élvezetek között és szerelemben....
A rideg, kellemetlen konyhalakást meleg, barátságos otthonná tette meg a sok színes

